

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 25Ek/832/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119292482
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kostúr
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6119292482.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598 v konaní zast.: JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou so sídlom Majerníková 3/A, 841 05 Bratislava - Dúbravka povinnému: T. A., nar. X.X.XXXX, trvale bytom T. XXXX/XX, XXX XX S. - M. S., o vymożenie peňažnej pohľadávky vo výške 300,- EUR s príslušenstvom a trov exekučného konania, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 25Ek/832/2019 zo dňa 19. novembra 2019, takto

rozhodol:

I. Súd sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 25Ek/832/2019 zo dňa 19. 11. 2019 z a m i e t a .

II. Oprávnený n e m á nárok na náhradu trov konania o sťažnostiach proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 25Ek/832/2019 zo dňa 19. 11. 2019.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 19.11.2019 vydal Okresný súd Banská Bystrica konajúc vyššou súdnou úradníčkou uznesenie pod sp. zn. 25Ek/832/2019, ktorým zamietol návrh oprávneného na vykonanie exekúcie a oprávnenému nepriznal náhradu trov exekučného konania.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnila ustanoveniami § 53 ods. 1, ods. 3 písm. f), ods. 4 zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (ďalej len "Zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní"), § 3, § 4 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31.12.2014 (ďalej len "Zákon o rozhodcovskom konaní"), § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), čl. 3 Smernice Rady EÚ č. 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 105/2011, sp. zn. 3Cdo 122/2011 a sp. zn. 3Cdo 146/2011. V odôvodnení rozhodnutia uviedla, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 20.05.2019 domáhal od povinného vymożenia 300,- Eur s príslušenstvom na základe exekučného titulu - Rozhodcovský rozsudok sp. zn. SRSAspA 05178/16, ktorý dňa 20.10.2016 vydal Stály rozhodcovský súd, zriadený pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, 811 03 Bratislava, zriadený záujmovým združením právnických osôb Asociácia pre arbitráž, so sídlom Rusovská cesta 15, 851 01 Bratislava, IČO: 45 744 971, v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní s ustanoveným rozhodcom Mgr. Petrom Senovským, právoplatným dňa 20.02.2017 a vykonateľným dňa 23.02.2017. Ďalej uviedla, že exekučný súd si dňa 12.09.2019 dožiadal zriaďovateľa Asociáciu pre Arbitráž o predloženie kompletného rozhodcovského spisu, pričom predmetná žiadosť bola doručená dňa 27.09.2019. Tiež uviedla, že spolu s návrhom na vykonanie exekúcie predložil súdu aj predmetný rozhodcovský rozsudok, zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 29.04.2014 (správne malo byť zo dňa 29.07.2014), rozhodcovskú zmluvu zo dňa 29.07.2014 a Všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru platné od 01.06.2014. Z

obsahu predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere zistil, že táto založila záväzkovoprávny vzťah medzi oprávneným, ktorý pri jej uzatváraní konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a povinným, ktorý pri jej uzatváraní nekonal v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti potom posúdil predmetný právny vzťah medzi oprávneným a povinným ako spotrebiteľský. Spolu so zmluvou o spotrebiteľskom úvere bola v ten istý deň uzatvorená aj rozhodcovská zmluva, na podklade ktorej v spore medzi účastníkmi rozhodol rozhodcovský súd. Podľa názoru súdu je však uzatvorenie Rozhodcovskej zmluvy, ako podmienka uzatvorenia Zmluvy, ktorú oprávnený používa v prípadoch rovnakého druhu a neurčitého počtu, pre neurčitý okruh spotrebiteľov, neprijateľnou podmienkou. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Nakoľko tieto podmienky neboli splnené a povinný nemal možnosť ovplyvniť ani obsah zmluvy o revolvingovom úvere, ani rozhodcovskej zmluvy, nemožno považovať rozhodcovskú zmluvu za zmluvnú podmienku dojednanú individuálne. Dôsledkom takto uzavretej rozhodcovskej zmluvy je, že povinný (t.j. spotrebiteľ) v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Rozhodcovskú zmluvu preto súd vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle §-u 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Následne neplatná rozhodcovská zmluva nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť, preto takto vydaný rozhodcovský rozsudok nie je materiálne vykonateľný, čoho následkom je, že nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu, súd návrh na vykonanie exekúcie v zmysle §-u 53 ods. 3 písm. f) bod 4 Exekučného poriadku zamietol.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote oprávnený z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. f) a h) Civilného sporového poriadku sťažnosť a žiadal, aby súd druhej inštancie podľa ustanovenia § 389 CSP v platnom znení napadnuté Uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Svoju sťažnosť odôvodnil najmä tým, že rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že je nepochybné, že rozhodcovská zmluva, dohodnutá medzi oprávneným a povinným, je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou zmluvou, nakoľko umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv buď prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania. Z uvedeného vyvodil, že nie je daná výlučnosť rozhodcovského súdu, a povinný sa má možnosť v prípade nespokojnosti obrátiť na všeobecný súd. Pri svojej argumentácii poukázal napr. na rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 14C/214/2014 zo dňa 24.09.2015, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/107/2015 zo dňa 28.02.2016 a rozsudok Okresného súdu Bratislava IV., sp. zn. 12Cb/114/2014-104 zo dňa 16.3.201. Ďalej uviedol, že rozhodcovská doložka v spotrebiteľskej zmluve, ktorá je pre spotrebiteľa nevýhradná, nebude (podľa odbornej literatúry) dotknutá ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> Žalobca má teda kedykoľvek právo sa slobodne rozhodnúť, na ktorom orgáne uplatní svoje právo. Dôležitým je, či zmluva v čase jej uzavretia sama osebe umožňuje, alebo neumožňuje spotrebiteľovi uskutočniť voľbu medzi súdom alebo alternatívnym riešením sporu. Nie je dôležité, čo sa môže stať v budúcnosti. Zdôraznil, že možnosť mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru vyplýva jednoznačne z ust. § 4 ods. 2 písm. r) zákona o spotrebiteľských úveroch (zákon č. 258/2001 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/>> Z. z.), ako aj aktuálne účinného ust. § 9 ods. 2 písm. v) zákona o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (zákon č. 129/2010 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/>> Z. z. v znení zákona č. 394/2011 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2011/394/>> Z. z.). Rovnaký záver vyplýva aj z aktuálne účinnej smernice č. 2005/48/ES o spotrebiteľskom úvere, ako aj zo záverov odbornej literatúry. Zásadná prípustnosť rozhodcovskej doložky v spotrebiteľských sporoch bola priznaná tiež viacerými rozhodnutiami všeobecných súdov Českej republiky (napr. rozsudok Vrchného súdu v Olomouci zo dňa 12.02.2011, sp. zn. 12Cmo 13/2010 <<http://merit.slv.cz/12Cmo13/2010>>, rozsudkom Krajského súdu v Hradci Králové zo dňa 01.03.2011, sp. zn. 19Co 481/2010 <<http://merit.slv.cz/19Co481/2010>> a iné). S ohľadom na právne závery, vychádzajúce z odbornej literatúry, uviedol, že rozhodcovskú doložku nemožno automaticky považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. V prípadoch, ak sa spotrebiteľovi popri všeobecných obchodných podmienkach predloží rozhodcovská doložka, zmluva s jasným obsahom, uvedená na samostatnej listine, tvoriacej neoddeliteľnú súčasť zmluvy, s ktorou bol spotrebiteľ ako zmluvná strana riadne oboznámený, nejde o neprijateľnú zmluvnú podmienku. A na záver uviedol, že uzatvorením rozhodcovskej zmluvy zo dňa 29.07.2014 spotrebiteľ svojím podpisom vyjadril súhlas s prejednaním

veci v rozhodcovskom konaní, ako aj s tým, že bol pred uzatvorením zmluvy osobitne poučený o dôsledkoch uzatvorenia tejto rozhodcovskej zmluvy pričom mal možnosť rozhodnúť sa, či rozhodcovskú zmluvu uzatvorí alebo nie. Vzhľadom na uvedené má oprávnený za to, že Rozhodcovskou zmluvou bola platne založená právomoc Rozhodcovského súdu, a preto aj rozhodnutie, ktoré bolo výsledkom rozhodcovského konania má povahu exekučného titulu.

4. Podľa §-u 202 ods. 1 druhá veta zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

5. Podľa §-u 202 ods. 2 Exekučného poriadku, písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

6. Podľa §-u 200 prvej vety Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa §-u 239 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

8. Podľa §-u 248 CSP, o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

9. Podľa §-u 249 CSP, súd prvej inštancie rozhodne o sťažnosti uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa §-u 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

11. Preskúmaním sťažnosti oprávneného, bez nariadenia pojednávania podľa § 249 CSP, a po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel súd k záveru, že sťažnosť oprávneného nie je dôvodná a preto ju podľa § 250 ods. 1 CSP v celom rozsahu zamietol.

12. Z obsahu spisu súd zistil, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 20.05.2019 domáhal od povinného vymoženiu pohľadávky vo výške 300,- Eur s príslušenstvom a trov exekučného konania na základe exekučného titulu - Rozhodcovský rozsudok sp. zn. SRSAspA 05178/16, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd, zriadený pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, 811 03 Bratislava, zriadený záujmovým združením právnických osôb Asociácia pre arbitráž, so sídlom Rusovská cesta 15, 851 01 Bratislava, IČO: 45 744 971, v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní s ustanoveným rozhodcom Mgr. Petrom Senovským, zo dňa 20.10.2016. Spolu s návrhom na vykonanie exekúcie predložil súdu aj predmetný rozhodcovský rozsudok, zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 29.07.2014, rozhodcovskú zmluvu zo dňa 29.07.2014 a Všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru platné od 01.06.2014. Následne vyššia súdna úradníčka vydala napadnuté uznesenie.

13. Podľa § 53 ods. 1 Exekučného poriadku, súd preskúma návrh na vykonanie exekúcie a jeho prílohy. Ak nie sú dôvody na zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie, súd do 15 dní od doručenia návrhu vydá poverenie na vykonanie exekúcie a upovedomí o tom oprávneného. Lehota podľa druhej vety neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 45 ods. 2 písm. c) a d) alebo ak má byť exekúcia vykonaná na podklade exekučného titulu, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou.

14. Podľa § 53 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku, súd návrh na vykonanie exekúcie zamietne, ak sa exekúcia má vykonať na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore a 1. spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nespĺňa podmienky podľa osobitných predpisov, 2. rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore nebolo vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, 3. rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore nebolo vydané stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, 4. rozhodcovské rozhodnutie nespĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu alebo nie je vykonateľné.

15. Podľa § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z. z. o Spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia.

16. Podľa § 73 ods. 4 zákona č. 335/2014 Z.z. o Spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, na základe rozhodcovskej zmluvy uzavretej pred 1. januárom 2015 môže spor spĺňajúci podmienky podľa tohto zákona po 1. januári 2015 rozhodovať len rozhodca v konaní pred stálym rozhodcovským súdom, ktorí spĺňajú podmienky podľa tohto zákona.

17. Podľa § 73 ods. 5 zákona č. 335/2014 Z.z. o Spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva medzi spotrebiteľom a dodávateľom uzavretá pred 1. januárom 2015 odkazujúca na rozhodovanie pred stálym rozhodcovským súdom podľa predpisov účinných do 31. decembra 2014 zakladá právomoc stáleho rozhodcovského súdu zriadeného podľa tohto zákona, ak bol zriaďovateľ stáleho rozhodcovského súdu podľa predpisov účinných do 31. decembra 2014 v čase podávania žiadosti členom zriaďovateľa stáleho rozhodcovského súdu podľa tohto zákona (ďalej len "nástupnícky stály rozhodcovský súd"). Členmi zriaďovateľa nástupníckeho stáleho rozhodcovského súdu musia byť v čase podávania žiadosti aspoň traja zriaďovatelia stálych rozhodcovských súdov, ktorí vykonávali činnosť aspoň 24 mesiacov pred účinnosťou tohto zákona, ak nejde o zriaďovateľa, ktorý má podľa osobitného predpisu povinnosť zriadiť a na vlastné náklady udržiavať stály rozhodcovský súd.

18. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

19. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy, rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

20. Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy, nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom najneskôr do začatia konania o veci samej v rozhodcovskom konaní o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3.

21. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy /ďalej len „Občiansky zákonník“/, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

22. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

23. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

26. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

27. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

28. Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

29. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

30. Sudca po preskúmaní napadnutého uznesenia vyššej súdnej úradníčky dospel k záveru, že vyššia súdna úradníčka správne zistila skutkový stav veci a z takto zisteného skutkového stavu urobila aj správny právny záver a svoje rozhodnutie správne odôvodnila, preto sudca sa v danej právnej veci v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia.

31. Napriek zneniu citovaného ustanovenia § 202 ods. 2 Exekučného poriadku sudca na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva, že spotrebiteľská zmluva je v našom právnom poriadku definovaná v ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka ako každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je najmä tá skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ a jej charakteristickým znakom je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Tieto zmluvy sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu tejto zmluvy alebo jej zmeny.

32. V danej právnej veci ide teda o spotrebiteľský vzťah, pretože účastníci bez pochyb vystupujú v postavení spotrebiteľa a dodávateľa. Súd je oprávnený aj bez návrhu v exekučnom konaní skúmať nekalú povahu sankcie obsiahnutú v zmluve o úvere a uplatnenú v rozhodnutí rozhodcovského súdu, ale aj preskúmať rozpor rozhodcovskej zmluvy s vnútroštátnymi predpismi v oblasti verejného poriadku, ako tiež musí preskúmať aj bez návrhu nekalú povahu tejto doložky v súvislosti s článkom 6 Smernice rady 93/13/EHS. Článok 6 ods.1 tejto smernice má kogentnú povahu.

33. Právnym základom ochrany spotrebiteľa a spotrebiteľskej zmluvy je článok 153 Zmluvy o založení Európskej únie, ktorý sa po vstupe Slovenskej republiky aplikuje aj na našom území vrátane smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

34. Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodujú v rozhodcovskom konaní, ktoré môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve podľa § 4 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Bez ohľadu na formu, ako aj znenie rozhodcovskej doložky uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom je potrebné považovať rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku, ak vyznieva v neprospech spotrebiteľa a to vtedy, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a nebola individuálne dojednaná, čo platí aj pre daný prípad. Okrem iného súd uvádza aj to, že týmto postupom bolo spotrebiteľovi odňaté právo zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože rozhodcovská zmluva mu bránila uplatniť a domáhať sa svojho práva na všeobecnom súde a nútila ho podrobiť sa rozhodnutiu, ktorým došlo k zneužitiu práv dodávateľom.

35. V danej veci ešte súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia uvádza, že dojednania ohľadom rozhodcovskej zmluvy vyznievajú jednoznačne v neprospech spotrebiteľa (povinného), keďže toto dojednanie pri uzatváraní zmluvy nijakým spôsobom ovplyvniť nemohol. Teda iba v prípade, že by bola rozhodcovská zmluva so spotrebiteľom pri uzatváraní zmluvy individuálne dojednaná, t. j. iba v

prípade, ak by spotrebiteľ mal danú možnosť význam tohto dojednaní v celom rozsahu pochopiť a teda i ovplyvniť, bolo by možné konštatovať, že rozhodcovská zmluva je dojednaná platne.

36. Rovnako súd zdôrazňuje mimoriadnu dôležitosť rozhodcovskej zmluvy, keďže následne v prípade spornosti nároku, napríklad neplnenia povinným na základe uzatvorenej zmluvy, dochádza prakticky automaticky k podávaniu návrhov zo strany dodávateľov na rozhodcovský súd, ako tomu bolo i v tomto prípade. Uvedené vyplýva aj z článku II. bod 1 rozhodcovskej zmluvy v ktorej sa uvádza, „že všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 29.07.2014, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú zo zmlúv súvisiacich s uvedenou úverovou zmluvou alebo zo zmluvných vzťahov zabezpečujúcich uvedenú úverovú zmluvu, ako sú napríklad ručiteľské vyhlásenie, dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, dohoda o zmluvnej pokute, záložná zmluva na hnutelné a nehnuteľné veci, dohoda o vyplnení zmeniek, zmenka, dohoda o uznaní dlhu, zmluva o zabezpečovacom postúpení pohľadávky, a spory, ktoré vzniknú z uplatnenia práv z týchto vzťahov, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, pričom účastník rozhodcovského konania môže do 15 kalendárnych dní od doručenia rozhodcovského rozsudku podať Stálemu rozhodcovskému súdu žiadosť o preskúmanie rozhodcovského rozsudku; rozhodcovský rozsudok preskúmava iný rozhodca ustanovený podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu; b) pred príslušným súdom SR, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1963/99/>> Zb. Občiansky súdny poriadok).“ Ďalej podľa bodu 2: „Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 tohto článku zmluvy vrátane sporu o platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej zmluvy; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu.“

37. Sudca prvej inštancie rovnako ako vyššia súdna úradníčka dospel k záveru, že takto koncipovaná rozhodcovská zmluva, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, a to v neprospech spotrebiteľa. Napriek tomu, že táto bola v danom prípade uzavretá na samostatnej listine a teda na prvý pohľad sa táto môže javiť ako individuálne dojednaná, podľa názoru sudcu táto nielenže nebola dojednaná individuálne, ale bola uzavretá v čase zníženej bdelosti spotrebiteľa, ktorého motiváciou bolo uzavrieť úverovú zmluvu, čo mohlo mať za následok, že jeho vôľa uzavrieť súčasne aj rozhodcovskú zmluvu mohla byť podstatne ovplyvnená. Z podstaty úverovej zmluvy a právneho vzťahu ňou založeného totiž vyplýva, že subjektom, na podnet ktorého začne konanie o zaplatenie dlžnej sumy, bude dodávateľ a teda na ňom bude aj voľba medzi všeobecným alebo rozhodcovským súdom. Súčasťou konštantnej a relevantnej rozhodovacej praxe súdov (judikatury) je i záver, podľa ktorého možnosť iniciovania sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj spotrebiteľom treba považovať za skôr teoretickú (keďže tu spektrum potenciálnych požiadaviek spotrebiteľa nesplnených druhou stranou zmluvného vzťahu je zjavne veľmi obmedzené, pričom do takéhoto spektra samozrejme nemôže patriť žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku predkladajúca prvotnú voľbu prejednávania a takto i rozhodnutia sporu rozhodcom). Rozhodcovská doložka nebola, napriek jej formulácii, skutočne alternatívnou. Predmetná rozhodcovská zmluva v čl. II. bod 2 obsahuje neprijateľné dojednanie z dôvodu, že vylučuje právo zmluvnej strany podať žalobu na všeobecný súd potom, čo jedna zo zmluvných strán podá žalobu na Stály rozhodcovský súd. Rovnako je súdu aj z jeho rozhodovacej činnosti známe, že práve dodávateľ - oprávnený, je ten, ktorý si uplatňuje nároky z úverových zmlúv podaním žaloby na Stálom rozhodcovskom súde, v dôsledku čoho fakticky odníma právo spotrebiteľovi - povinnému domáhať sa svojich práv zaručených článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky na všeobecnom súde. Sudca v tejto súvislosti poukazuje aj na to, že z rozhodcovskej zmluvy vôbec jasne nevyplýva, v akom rozsahu a akou osobou bol spotrebiteľ - povinný poučený adekvátne o následkoch uzavretia tejto rozhodcovskej zmluvy. Aj podľa názoru sudcu obsah tejto rozhodcovskej zmluvy nemal povinný ako spotrebiteľ reálnu možnosť ovplyvniť, pričom dojednanie takejto zmluvy v spotrebiteľskom právnom vzťahu je neprijateľnou podmienkou, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> neplatná, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

38. Podľa názoru sudcu predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom, keďže celý postup od rozhodcovskej zmluvy až po rozhodcovský rozsudok je prejavom zneužitia práv dodávateľa, ktorý si vlastne takýmto postupom zaobstaral ekvivalent rozsudku súdu takmer na akékoľvek plnenie zo zmluvy. Sudca výkon práv oprávneného - dodávateľa podľa predmetnej rozhodcovskej zmluvy považuje za nezlučiteľný s dobrými mravmi a právnou úpravou ochrany spotrebiteľa, nakoľko oprávnený žiadal vykonať exekúciu na podklade exekučného titulu, ktorý vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti (neplatnú rozhodcovskú zmluvu) ani nemal byť vydaný, pričom rozhodcovský súd nemal ani právomoc rozhodovať spor účastníkov konania. Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu, súd obsadený vyššou súdnou úradníčkou správne uvedený návrh na vykonanie exekúcie v zmysle §-u 53 ods. 3 písm. f) bod 4 Exekučného poriadku zamietol ako celok.

39. Obdobne Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 3Cdo 146/2011 uzavrel, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie za exekučný titul označil rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom, na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný.

40. Čo sa týka poukazovania oprávneného na rozhodnutia, v ktorých súdy akceptovali argumenty oprávneného ohľadne uzavretej rozhodcovskej, konkrétne s poukazom na rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 14C/214/2014 zo dňa 24.09.2015, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/107/2015 zo dňa 28.02.2016 a rozsudok Okresného súdu Bratislava IV., sp. zn. 12Cb/114/2014-104 zo dňa 16.3.201, k tomuto súd poznamenáva, že ide o rozhodnutia záväzné len v tých konkrétnych konaniach, v ktorých sa rozhodovalo, pričom judikatúra okresných, prípadne krajských súdov nie je v Slovenskej republike záväzným prameňom práva. Žiadny právny predpis explicitne neukladá všeobecnému súdu povinnosť byť viazaný akýmkoľvek rozhodnutím Najvyššieho súdu SR vydaným v inej veci a toľž nie rozhodnutím krajského súdu. Podľa čl. 144 ods. 1 Ústavy SR sudcovia sú pri výkone funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom. V tomto ustanovení sú vymedzené pramene práva, ktoré je povinný súd rešpektovať. Všeobecne záväzné sú aj rozhodnutia Ústavného súdu SR vydané v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 6 Ústavy SR. Okrem takto vymenovaných prameňov práva je súdca pri rozhodovaní v konkrétnej veci viazaný aj právnym názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnutým v jeho rozhodnutí vydanom v konaní podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy SR na základe návrhu súdu a právnym názorom odvolacieho a dovolacieho súdu v konkrétnej veci. Žiadny právny predpis teda explicitne neukladá všeobecnému súdu povinnosť byť viazaný akýmkoľvek rozhodnutím Najvyššieho súdu SR vydaným v inej veci (teda nad rámec viazanosti právnym názorom v rámci oprávneného konania). Súdne rozhodnutie (judikát) nie je prameňom práva, je len zdrojom argumentačnej sily pre zabezpečenie ústavne súladnej aplikácie a interpretácie právnych predpisov. Navyše nejedná sa o konštantnú judikatúru predkladanú zo strany oprávneného, keď napr. Krajský súd v Nitre v neskoršom rozhodnutí sp.zn. 7CoE/217/2016 zo dňa 31.08.2017, tiež 11CoE/251/2017 zo dňa 21.11.2017 dospel k opačným právnym záverom.

41. Na záver súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, v zmysle ktorého odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Rovnako ustálená judikatúra ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

42. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované ustanovenia právnych predpisov, súd sťažnosť oprávneného podľa § 250 ods. 1 CSP ako nedôvodnú zamietol.

43. O trovách konania v časti rozhodovania o podaných sťažnostiach oprávneného rozhodol súd podľa § 262 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP za použitia čl. 4 ods. 2 CSP tak, že v konaní o oprávneným podaných sťažnostiach neúspešný oprávnený nemá nárok na ich náhradu. Vzhľadom na skutočnosť, že konanie o podaných sťažnostiach sa skončilo zamietnutím sťažností oprávneného, nakoľko tento nebol v uvedenej časti konania úspešný, a preto súd rozhodol tak, že oprávnenému nárok na náhradu trov exekučného konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.